

KENNISCENTRUM
HOOGBEGAAFDHEID

Creativiteit in het onderwijs

Het Creëren van een Creatief Klaslokaal

op basis van de 10 dimensies van Göran Ekvall

Minka Dumont

Uitdaging

Vrijheid

Dynamiek &
Heterogeniteit

Ruimte
voor
Debat

Conflict
(frictie)

Risico's
nemen

Göran Ekvall

10 Dimensies voor een Creatieve Omgeving

Ideeëntijd

Speelsheid
& Humor

Steun voor
ideeën

Vertrouwen
& Openheid

Uitdaging

Het vuur aanwakkeren

In een klaslokaal dat bruist van uitdaging, zie je leerlingen die zich volledig inzetten. Ze kunnen niet wachten om hun tanden te zetten in een project dat de actualiteit raakt. Denk bijvoorbeeld aan een debat over klimaatverandering of een onderzoek naar sociale rechtvaardigheid.

Het introduceren van deze zware onderwerpen zal niet alleen hun interesse wekken maar ook hun nieuwsgierigheid stimuleren. Dit kan bijvoorbeeld door ze complexe vragen te stellen die hen aanmoedigen om verder te denken.

Uitdaging

Vrijheid

Het loslaten van de teugels

Bij 'Vrijheid' zie je als je de klas binnenloopt, leerlingen die met verschillende projecten bezig zijn. Elk project is gekozen op basis van de persoonlijke interesse van een leerling. Misschien is een groep leerlingen bezig met een wetenschappelijk experiment, terwijl een andere groep een blog schrijft.

Het aanbieden van keuzevrijheid bij opdrachten moedigt zelfstandigheid aan en staat leerlingen toe om echt eigenaarschap over hun leerproces te nemen.

Vrijheid

Ruimte voor debat

Waar ideeën worden getest

De klas moet ook een arena zijn voor gedachten en meningen. Wanneer een leerling een idee lanceert, wordt dit niet zomaar aangenomen, maar onderworpen aan een reeks vragen en tegenargumenten.

Dit creëert een gezonde competitie van ideeën, aangevuurd door respect voor elkaars meningen. Hier kun je bijvoorbeeld de 'praatstok'-methode introduceren, waarbij leerlingen de stok doorgeven om aan te geven wie aan het woord is.

Ruimte
voor
Debat

Dynamiek & Heterogeniteit

De smaakmakers van creativiteit

Een creatieve klas is als een bruisende markt vol kleuren, geuren en smaken. Hier zie je de kracht van diversiteit in volle glorie. Dit betekent ook dat je bewust groepen moet mengen. Verschillende achtergronden en vaardigheden kunnen tot fascinerende dynamieken en frisse ideeën leiden.

Nodig ook gastsprekers uit om diversiteit en inclusiviteit te benadrukken — van kunstenaars tot wetenschappers. Hun verschillende perspectieven zullen het creatieve vuur alleen maar aanwakkeren.

Dynamiek &
Heterogeniteit

Conflict

De olie in de motor van creativiteit

Een beetje frictie kan geen kwaad. Sterker nog, het kan heel nuttig zijn om tot verdieping te komen. In plaats van het vermijden van lastige onderwerpen, kun je ze juist omarmen. Misschien komt er een verhitte discussie op gang over ethische dilemma's rondom genetische manipulatie, waarbij leerlingen actief debatteren en kritisch nadenken.

Conflicten zijn een teken dat de leerlingen echt betrokken zijn en bereid zijn hun ideeën te verdedigen.

Conflict
(frictie)

Risico's nemen

Waar fouten welkom zijn

Het is belangrijk om een omgeving te creëren waarin leerlingen niet bang zijn om fouten te maken. Hier kunnen ze nieuwe technieken uitproberen of radicale ideeën opperen, in de wetenschap dat falen simpelweg een ander woord is voor leren.

Moedig experimenten aan. Denk aan een kunstproject met niet-traditionele materialen zoals recyclables, of het improviseren van een theaterstuk.

Risico's
nemen

Ideeëntijd

De ruimte om te dromen

Elke kunstenaar zal je vertellen dat grote ideeën tijd en ruimte nodig hebben om te groeien. In een creatieve klas is er altijd tijd gereserveerd voor dit soort dromerige, ongestructureerde momenten.

Het kan een 'stiltetijd' zijn waarin leerlingen kunnen mediteren, of een brainstormsessie met een mindmap op het bord waar iedereen aan kan bijdragen.

Speelsheid & Humor

De specerijen van leren

Wie zegt dat leren saai moet zijn? Een goede lach kan wonderen doen voor de creativiteit.

Gebruik humor om ingewikkelde onderwerpen lichter te maken, of integreer spelletjes om het leren interactief te maken. Deze aanpak maakt het leerproces niet alleen leuker maar ook effectiever.

Steun voor ideeën

Het vangnet voor creativiteit

Niets doodt creativiteit sneller dan een omgeving waarin ideeën niet worden gewaardeerd. Creëer een cultuur waarin elk idee welkom is.

Richt een ideeënmuur in waar leerlingen hun gedachten kunnen pinnen, of houd een ideeënfair waar ze hun projecten kunnen presenteren.

Steun voor
ideeën

Vertrouwen & Openheid

De grondslag van creativiteit

Last but not least, een creatieve klas is een veilige haven waar leerlingen zich op hun gemak voelen om hun ware zelf te zijn. Dat vertrouwen kun je alleen opbouwen door zelf open en authentiek te zijn als leraar.

Een goed begin is een 'veilige cirkel'-gesprek waarbij gevoelige onderwerpen kunnen worden besproken zonder oordeel.

Vertrouwen
& Openheid